

UCHWAŁA NR 102/XI/2010
KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W KATOWICACH

z dnia 21 kwietnia 2010 r.

w sprawie uchwały Nr XXXII/437/2010 Rady Powiatu Będzińskiego z dnia 25 lutego 2010 roku w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla szkół o uprawnieniach szkół publicznych, oraz trybu kontroli prawidłowości ich wykorzystania.

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 4 oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.) oraz art. 79 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach u c h w a ł a, co następuje:

§ 1. Stwierdza się nieważność w całości uchwały Nr XXXII/437/2010 Rady Powiatu Będzińskiego z dnia 25 lutego 2010 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla szkół niepublicznych, oraz trybu kontroli prawidłowości ich wykorzystania z powodu istotnego naruszenia art. 90 ust. 2a, ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) poprzez określenie wysokości i podstawy wyliczenia dotacji dla wszystkich szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych na podstawie zasad określonych dla szkół, o których mowa w art. 90 ust. 3 ustawy o systemie oświaty.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

U Z A S A D N I E N I E

Uchwała Rady Powiatu Będzińskiego Nr XXXII/437/2010 z dnia 25 lutego 2010 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji z budżetu Powiatu Będzińskiego szkołom i placówkom niepublicznym oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich wykorzystywania wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej 22 marca 2010 roku. W dniu 9 kwietnia 2010 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach uchwałą Nr 100/X/2010 wszczęło postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia nieważności ww. uchwały Rady Powiatu Będzińskiego. Prowadząc postępowanie nadzorcze Kolegium stwierdziło w niej istotne naruszenie prawa, określone w § 1 niniejszej uchwały, które skutkowało stwierdzeniem nieważności uchwały. Podstawą rozstrzygnięcia był opisany poniżej stan faktyczny i prawny. Badaną uchwałą Rada Powiatu Będzińskiego postanowiła ustalić tryb udzielania i rozliczania dotacji dla szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych oraz tryb kontroli prawidłowości wykorzystania tych dotacji. W § 1 ust. 8 uchwały przyjęto pojęcie szkoły niepublicznej, dla potrzeb dalszych zapisów uchwały. Zgodnie z tym postanowieniem ilekroć w uchwale jest mowa o „szkole niepublicznej – należy przez to rozumieć szkołę niepubliczną o uprawnieniach szkoły publicznej wpisaną do ewidencji”. Przyjęta definicja szkoły niepublicznej jest szeroka i dotyczy wszystkich rodzajów i kategorii szkół pod warunkiem, że posiadają uprawnienia szkoły publicznej i zostały wpisane do ewidencji. W dalszej części uchwały Rady Powiatu Będzińskiego ustalono podstawę i wysokość dotacji na jednego ucznia na zasadach określonych w art. 90 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.). Wynika to wprost z § 4 uchwały Rady, gdzie postanowiono, że na zasadach określonych w art. 90 ust. 3 ustawy o systemie oświaty na każdego ucznia przeznaczają się 50 % ustalonych w budżecie Powiatu wydatków bieżących ponoszonych w szkołach publicznych tego samego typu i rodzaju, a w przypadku braku w powiecie takich szkół przez szkołę prowadzoną przez Powiat najbliższy położony. Ponadto w § 3 uchwały Rada wskazała, iż podstawą obliczenia dotacji jest zgłoszona we wniosku planowana liczba słuchaczy oraz wydatki bieżące ponoszone w przeliczeniu na jednego słuchacza przez szkoły prowadzone przez Powiat Będziński, w przypadku braku takich szkół w powiecie przez szkołę prowadzoną przez powiat najbliższy położony. Jak zatem wynika z zapisów uchwały podstawę i wysokości dotacji dla wszystkich szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych w Powiecie Będzińskim określono na podstawie zasad dotyczących tylko pewnej części szkół, tj. takich, w których nie jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki. W ocenie Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej uchwała Rady Powiatu Będzińskiego narusza prawo w sposób istotny. Zgodnie bowiem z art. 90 ust. 2a i ust. 3 ustawy o systemie oświaty ustawodawca rozróżnia szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych na takie, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki i takie, w których te obowiązki nie są realizowane. Rozróżnienie to jest ważne, bowiem uzależniona jest od tego podstawa, od której oblicza się dotację. Według art. 90 ust. 2a ustawy o systemie oświaty dotacje dla szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych, w których realizowany jest obowiązek szkolny lub obowiązek nauki przysługują na każdego ucznia w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na jednego ucznia danego typu i rodzaju szkoły w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez jednostkę samorządu terytorialnego. Natomiast zgodnie z art. 90 ust. 3 tej ustawy dotacje dla niepublicznych szkół o uprawnieniach szkół publicznych niewymienionych w art. 90 ust. 2a przysługują na każdego ucznia w wysokości nie niższej niż 50 % ustalonych w budżecie powiatu wydatków bieżących ponoszonych w szkołach publicznych tego samego typu i rodzaju w przeliczeniu na jednego ucznia a w przypadku braku na terenie powiatu takiej szkoły publicznej podstawą do ustalenia wysokości są wydatki bieżące ponoszone przez najbliższy powiat na prowadzenie takiej szkoły. Brak określenia w podjętej uchwale zróżnicowania podstawy i wysokości dotacji powoduje, iż przy takim jak w § 1 ust. 8 uchwały zdefiniowaniu pojęcia szkoły niepublicznej, do każdej ze szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych odnosić się będą postanowienia § 3 i § 4 uchwały, co spowoduje niezgodne z prawem ustalenie dotacji. Kolegium nie podziela poglądu wyrażonego w pisemnych wyjaśnieniach (z dnia 12 kwietnia 2010 r.) Naczelnika Wydziału Oświaty Starostwa Powiatowego w Będzinie, podnoszonych również przez

przedstawicieli Powiatu w trakcie posiedzenia Kolegium w dniu 21 kwietnia 2010 r., iż przywołanie w § 4 uchwały Rady art. 90 ust. 3 ustawy o systemie oświaty jednoznacznie określa szkoły, którym udzielana jest dotacja, i że skoro uchwała stanowi prawo miejscowe to nie jest zasadne określanie trybu udzielania dotacji dla szkół niepublicznych, które nie funkcjonują i nigdy nie funkcjonowały w Powiecie. Zdaniem Kolegium jeśli zamiarem Rady Powiatu było określenie wysokości dotacji i ustalenie trybu jej udzielania i rozliczania wyłącznie dla szkół niepublicznych innych niż te w których realizowany jest obowiązek szkolny lub obowiązek nauki (czyli szkół, o których mowa w art. 90 ust. 3 ustawy o systemie oświaty) to należało to wyraźnie zapisać w § 1 ust. 8 uchwały, tzn. tam gdzie określono, co oznacza pojęcie szkoły niepublicznej w dalszej treści uchwały. Nie sposób również zgodzić się z drugim przedstawionym poglądem, a dotyczącym prawa miejscowego. Kolegium wyraża bowiem zgoła odmienny pogląd dotyczący prawa miejscowego. W ocenie Kolegium skoro uchwała jest prawem miejscowym to musi być czytelna, jasna i zrozumiała dla wszystkich a nie tylko dla jej twórców, zredagowana w sposób nie pozostawiający żadnych wątpliwości interpretacyjnych dla jej odbiorców. Jest to podstawowa zasada, która winna być przestrzegana przy tworzeniu przepisów prawa miejscowego. Biorąc pod uwagę powyższe Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.) stwierdziło nieważność badanej uchwały Nr XXXII/437/2010 Rady Powiatu Będzińskiego z dnia 25 lutego 2010 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych, oraz trybu kontroli prawidłowości ich wykorzystania.

Przewodniczący Kolegium

Mariusz Siwoń